

CCA & DRM တွင် အရေးကြီးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း



အကျဉ်း ဖော်ပြချက်

- လူထု အခြေပြု တုံ့ပြန် ဆောက်ရွက်ခြင်း လိုက်လျောညီထွေ ပြုလုပ်ခြင်း
- ရှိနေပြီးသား လူထု ၏ အရည်အချင်းများကို ဖော်ထုတ် စစ်ဆေးခြင်း
- ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ခြင်း
- ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို စီမံ ပြုလုပ်ခြင်း



လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ဆောင်ခြင်း နည်းလမ်းများ

- ကြိုတင် လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်း (Anticipatory Adaptation) - ရာသီဥတု သက်ရောက်ခြင်း မဖြစ်မှီ ကြိုတင် စီမံ ပြုလုပ်ခြင်း
- အလိုအလျောက် လိုက်လျောညီထွေ ပြုခြင်း (Autonomous Adaptation) - ပြောင်းလဲလာနေသော ဂေဟစနစ်၊ သဘာဝ ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊ လူမှုစနစ်တွင် ဈေးကွက် ပြောင်းလဲမှုကြောင့်သော်လည်းကောင်း ပြုမှု လုပ်ဆောင်ချက်များ အလိုက်သင့် ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အစီအစဉ် တကျ လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်း (Planned Adaptation) - ပြောင်းလဲ လာမှုများကို သတိပြုမိပြီး၊ မူဝါဒပိုင်း ဆိုင်ရာ ညွှန်းကြားချက် သို့မဟုတ် ပြုပြင် ပြောင်းလဲ လိုစိတ်များကြောင့်၊ စနစ်တကျ စီမံ ပြုလုပ်ခြင်း။

လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ဆောင်ခြင်း နည်းလမ်းများ

- ကိုယ်ပိုင် လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်း (Private adaptation) - တစ်စုံတစ်ယောက် သို့မဟုတ် တစ်အိမ်ထောင်စု သို့မဟုတ် ကုပ္ပဏီ တစ်ခုမှ စတင်ပြီး လိုက်လျောညီထွေ ပြုမှု လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အများပိုင် လိုက်လျောညီထွေ ပြုခြင်း (Public adaptation) - အစိုးရ အဖွဲ့ အစည်း များမှ စတင်ပြီး လိုက်လျောညီထွေ ပြုမှု လုပ်ဆောင်ခြင်း ။
- တုံ့ပြန် လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်း (Reactive adaptation) - ရာသီဥတု သက်ရောက်ခြင်း ဖြစ်ပြီးချိန်မှ အလိုက်သင့် တုံ့ပြန် စီမံ ပြုလုပ်ခြင်း။
- မှားယွင်းစွာ လိုက်လျောညီထွေပြုခြင်း (Maladaptation) - ထိခိုက်လွယ်မှု များကို လျော့ချပေးခြင်းမရှိပဲ၊ ပိုမို ထိခိုက်လွယ်မှု ကို ဖြစ်စေသော လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ဆောင်ချက်များ ။

သာတူညီမျှစွာ ပြုလုပ်ရန် ညှိနှိုင်းယူခြင်း ၊ လုပ်ဆောင်ခြင်း (Trade-offs) နှင့် လိုက်လျောညီထွေသော လုပ်ဆောင်ချက်အမှားများ (maladaptation) သတိချပ်စရာများ

- အသိပညာ ကွာဟမှု ရှိခြင်း နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၏ သက်ရောက်မှုတွင် မသေချာ မှုများ ရှိနေခြင်း။
- သာတူညီမျှစွာ ပြုလုပ်ရန် ညှိနှိုင်းယူခြင်း ၊ လုပ်ဆောင်ခြင်း

သဘာဝအရင်းအမြစ်များပေါ်တွင် လွန်ကဲစွာ ယှဉ်ပြိုင်ရသောအခါများတွင် လုပ်ဆောင်ချက်များမှ (အပေါင်းသဘော ဆောင်မှု သို့မဟုတ် အနှုတ်သဘော ဆောင်မှု ကို) တွေ့ ရှိရတတ်သည်။

- လိုက်လျော ညီထွေ သော လုပ်ဆောင်ချက်အမှားများ

(ကောင်းကောင်းစီမံမှု မရှိသော သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှု မရှိသော လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် စနစ် တစ်ခု သို့မဟုတ် ကဏ္ဍတစ်ခု၏ ထိရှလွယ်မှုကို ကျဆင်းအောင် ပြုလုပ်မှု ထက် ပိုမိုတိုးပွားလာအောင် ဖြစ်စေတတ်သည်)

- လိုက်လျော ညီထွေ သော လုပ်ဆောင်ချက်အမှားများသည် ညှိနှိုင်းယူခြင်း ၊ လုပ်ဆောင်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သေးသည်။
- အင်အားစွမ်းအား အားကောင်းခြင်း၊ အကုန်အခံ အခန်းအဖက် ပေးခြင်း နှင့် အလုံးစုံ

ဖော်ထုတ်ခြင်း နည်းလမ်း တစ်ခု

STEP 1 Defining key issues in township based upon vulnerability assessment results and SWOT analysis

Example: Key issues identified for Labutta Township

Ecosystem issues:

- Deforestation of mangroves increases exposure to storm surges and erosion
- Seawater infiltration increases salinization of water impacting nutrient cycling in soil
- Shorter monsoon season and higher temperatures resulting in water shortage for agriculture and drinking

Socio-economic issues:

- Stronger storms, winds and unusually heavy rainfall destroys crops and cause frequent floods
- Shorter monsoon season and higher temperatures decrease crop production and increase livestock death
- Seawater infiltration increases salinization of soil and water resulting in lower rice crop yield
- Depletion of mangrove and over fishing has resulted in decline in fishery livelihood for coastal communities.

Infrastructure issues:

- Stronger storms, winds and unusually heavy rainfall affects people's mobility and access to cyclone shelters and basic services
- Shorter monsoon season and higher temperatures give less time to collect rain water and increase evaporation
- Deforestation of mangroves for firewood and housing material increases exposure to storm surges and erosion

Source: UN-Habitat

ဖော်ထုတ်ခြင်း နည်းလမ်း တစ်ခု

Example: Strategic and specific objectives identified for Labutta Township

Strategic objective 1: Maintain and enhance healthy ecosystem to support living standards

Specific objectives:

- Protect and extend Forestry coverage to reinstate 1980 levels
- Protect natural resources to support agriculture and fishery;
- Mitigate the salinization phenomenon through adaptive crops and regulating eco-system services;

Strategic objective 2: Enhance socio-economic conditions by diversifying production

Specific objectives:

- Learning new skills to increase employment opportunities in other sectors;
- Maintaining agriculture productivity through capacity-buildings, loans, cooperatives;
- Investing in new industries, such as manufacturing, small enterprise.

Strategic objective 3: Ensuring people of Labutta have access to resilient infrastructure to protect people and support development

Specific objectives:

- Increase coverage and dissemination of hazard-resistant infrastructure and preparedness;
- Increase safety of household, through public and private climate resilient architecture and planning, including through household level water harvesting capacities;
- Ensure connectivity is protected and enhanced, through resilient transport services.

Source: UN-Habitat

လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ချို့

ရေသတ္တဝါ မွေးမြူရေး စနစ်	သက်ရောက်မှု အမျိုးအစား	လိုက်လျောညီထွေ လုပ်ငန်းစဉ်
အစာ ကျွေးသော မွေးငါး အားလုံး	ကုန်းမြေမှ ရရှိနိုင်သော အစာ အရောအနှောများ ပျက်လတ်လာခြင်း	ပိုမိုအစာ ကျွေးခြင်း (အစာ ကျွေးခြင်း လုပ်ငန်းကို ပိုမိုစီမံခြင်း)၊ အစာ ကျွေးရန် မလိုသော/နည်းနည်းပဲ လိုအပ်သော မျိုးစိတ် ထည့်သွင်းခြင်း
လှောင်အိမ်ဖြင့် မွေးမြူခြင်း (နေရာစုံတွင် မွေးမြူထားသော ကန် finish အမျိုးအစား)	ခံနိုင်ရည်ရှိနေသော အပူချိန်ထက် အပူချိန် မြင့်တက်လာခြင်း (သို့) ကျဆင်းသွားခြင်း	ခံနိုင်ရည် မြင့်မားသော မျိုး မွေးမြူခြင်း၊ စက်ဝန်း တို ရေသတ္တဝါ မွေးမြူခြင်း၊ ကန်ကို နက်နက် တူးထားခြင်း
ကမ်းရိုးတန်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ် ဒေသ များရှိ ရေသတ္တဝါ မွေးမြူသော စနစ် အားလုံး	ဆားငံရေ ဝင်ရောက်ခြင်း	ရေငံမဝင်နိုင်သော နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ မွေးမြူခြင်း၊ ရေငံစနစ် တွင် အံဝင်ခွင်ကျ နိုင်သော မျိုးစပ်နည်း အသစ်ကို သုတေသန ပြု ဖော်ထုတ်ခြင်း
	အပေါ်ယံ မြေသား တိုက်စားခံရခြင်း	တခြားစနစ်အတွက် အခွင့်အလမ်း (ဥပမာ စိုက်ပျိုးခြင်း မှ ရေသတ္တဝါ မွေးမြူခြင်း)
	ရေကာတာများ နှင့် ရေသွင်းမြောင်းများ ပျက်ဆီးသွားခြင်း	ရေထိန်းဆည်များ၊ ပိုမို ကြံ့ခိုင်သော မြင့်မားသော ရေကာတာများ၊ သင့်တင့်သော ကြိုတင် စစ်ဆေးခြင်း နှင့် ကြိုတင် သတင်းပေး စနစ်များ
	အလေ့အထများ ပြောင်းလဲခြင်း ၊ ပျက်ဆီးလာခြင်း၊ သဘာဝမှရရှိသော သားလောင်းများ နည်းပါးလာခြင်း	ကုန်းတွင် ရေသတ္တဝါမွေးမြူရေးသို့ ပြောင်းလဲ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးစနစ်အား ပြန်လည် ဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် သဟဇာတဖြစ်စေသော အာဟာရဓါတ်ဖြည့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း (aquaponics)
မြေသားကန်ဖြင့် မွေးမြူခြင်း	ရေရရှိမှု နည်းပါးလာခြင်း	ရေ ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုး ပေါင်းစပ် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ မြန်မြန်ကြီးထွားနိုင်သော မျိုးစိတ် အသုံးပြုမွေးမြူခြင်း၊ တခြားသော ရေ အသုံးပြုသူများ ရေကို အကျိုးရှိရှိ မျှဝေ သုံးစွဲကြခြင်း.. စသဖြင့်

❑ CCအand DRR ကို ဒေသအဆင့် ပေါင်းစပ် စီမံခြင်း

အဟန့်အတား (အခက်အခဲ) တချို့ ၊

နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ပြည်နယ်အဆင့် တိကျသော မူဝါဒ၊ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ လိုအပ်မှု ရှိခြင်း။

CCအand DRR ပေါင်းစပ် လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ် ခန့်ခွဲရေး (လူသားနှင့် ငွေကြေး) အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုစီမံခန့်ခွဲမှု လိုအပ်ခြင်း။

ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု နှင့် ဆက်စပ်ပြီး ဖြစ်ပေါ်နေသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုများ၊ မသေချာ မရေရာမှုများ ကို DRM/DRR အစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မရှိပါ။ သို့ပေမယ့် အနာဂတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော ဘေးအန္တရာယ် များကို လျော့ချရန်အတွက် ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည်။

□ အဟန့်အတား (အခက်အခဲ) များကို ယင်းသို့ ကျော်လွှားနိုင်စေမည်။

အမျိုးမျိုးသော ပက်သတ် ဆက်နွယ်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှုကို မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ရေး။

ဒေသတွင်း ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ရာတွင်၊ ရှိနေပြီးသား အစီအစဉ်များကို အထူးပြု ထည့်သွင်းစဉ်းစား စီမံခြင်း။

ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ဘေးအန္တရာယ် များနှင့် မသေချာ မရေရာမှုများ ကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်နိုင်စေရန် အဖွဲ့ အစည်း အသီးသီးအား အသိပညာပေး မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရေး။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

